

Gratia

Gratia nisi gratis est, non est gratia
"Om nåden inte är gratis, är det ingen nåd"
Augustinus

Kyrkblad – Evangelisk – lutherska bekännelsekyrkan
Kirkeblad – Den Evangelisk lutherske bekjennelseskirke

Nr 1. 2010 årgang.14

"Kristus på korset, maleri i La Conciergerie i Paris hvor Marie Antoinett satt fengslet-1793" - Foto: G.A.Hjorthaug

Kongenes Konge -Herrenes Herre

Så er vi her igjen palmesøndag 2010. Dagen da Jesus red inn i Jerusalem på en ung eselfole og ble hyllet som kongenes konge. Folket jubler og brer kappene ut på veien foran ham.

Sak 9,9 Rop høyt av glede, Sions datter, bryt ut i jubel, Jerusalem! Se, din konge kommer til deg. Rettferdig er han, og seier er gitt ham; ydmyk er han og rir på et esel, på den unge eselfolen.

Men vi vet at dette var alt annet enn en triumfferd.

Jubelopene var ikke før stilnet før ropene om korsfest, korsfest lød inne i byen. Vi vet hvordan det gikk. Han ble møtt av falske anklager, svik, forræderi, tortur og forhør og til slutt led han døden på korset. Jubel med palmsving ble byttet ut med slag og spark og en tornekrone. På korset ble en plakat spikret opp som forkynte at han var konge.

Så jubelen, eselfolen, tornekronen, kappen og kongestaven, sivrøret, han fikk i hånden og plakaten Pilatus satte på korset, blir nok av mange oppfattet som ironi og hån. De gjorde hva de kunne for å spotte ham og fornædre ham. Er det ironi, hån og spott? Ja, sett ut fra at Jesus var Guds Sønn, en som bare hadde gjort det som godt var i menneskers og Gud øyne- så var det en fornædrelse. Men nå er det slik at Jesus ikke gjorde dette for sin egen skyld, men for din og min skyld. Jesus var vår stedfortreder. Alt dette han måtte tåle var vel fortjent sett i lys at det var du og jeg som fortjente dette. Det var vi som skulle hånes og straffes. Sett ut fra dette var det fortjent. Jesus var det Guds lam som bar verdens synd, derfor måtte han igjennom det.

Han er i sannhet Kongenes Konge og Herrenes Herre, som ofret seg for oss.

I dag minnes vi ham som kom saktmodig og ydmyk ridende på et esel. Han kommer uten anklagelser. Han rider lydig inn i byen for å la seg anklage, tortureres og korsfestes. Slik er Jesus. Når vi er engstelige og redde tror vi ofte at Gud er vred og møter oss med anklagelser. Men Jesus møter oss alltid ydmyk og saktmodig, omsorgsfull og kjærlig. Husker du hvordan han tok i mot røveren på korset? Husker du hans møte med tolleren Sakkeus? Fornekteren Peter? Tvileren Thomas? De redde og engstelige disiplene etter oppstandelsen? Han møtte dem med et kjærlig og tilgivende blick og et "fred være med dere".

Slik kommer også Jesus i dag til oss, ikke på et esel - men han kommer til oss i Ordet og sakramentene. Igjen og igjen kommer han med fredens evangelium. Han blir aldri trett av å si til deg at dine synder er deg forlatt. Han møter oss i Ordet, i avløsningen, i nattverden, i dåpen. En menighet og en kirke er til for at du skal få møte Jesus som din frelser, som din konge og som din Herre, og at han skal få muligheten til å si til deg at "Alt er fullbrakt" – du er min og jeg er din.

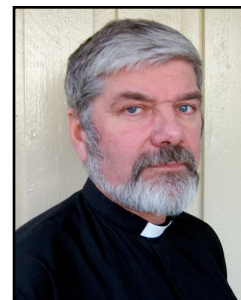
Palmesøndagen kom han på et esel. Neste gang kommer han til hest i sin kongelige makt og storhet.

*Åp 19,11-16 Da så jeg himmelen åpen, og se: Der var en hvit hest! Han som red på den, heter «Trofast og Sannferdig», for han dømmer og kjemper rettferdig. ...v16 På kappen hans, ved hoften, står det skrevet et navn: **Kongenes Konge og Herrenes Herre.***

Min Konge og Min Herre !

Med ønske om God påske!

Asbjørn Hjorthaug

GRATIA

Utgis av:
Den Evangelisk
Lutherske Bekjennelseskirke/
Evangelisk-lutherska bekännelsekyrkan

Ansv.red.Gunnar Edwardsson,
Redaksjonssekretær:
Gunnar Hjorthaug
gunnar.hjorthaug@tele2.no

Kirkestyret:

Asbjørn Hjorthaug, formann/ordf.
Gunnar Edwardsson, sekr./sekr
Jan-Erik Andersson, kasserer/kassör Tlf:
0431/430165,
Åke Malander.
Nils Svensson.
Kirkestyrets adr: Rugdeveien 3
N-1823 Knapstad. Tlf/fax: 69 92 11 32
Kyrkans sv. bankgironr 5633-5136
Kirkens no.bankkontonr. 1135.10.53102

Menigheter/Församlingar:

S:t Matteus ev luth förs., Uppsala

Kh Åke Malander,
Åkerlänna 40
S-743 71Björklinge,
Tlf/fax 018/356140/356235
ake.malander@telia.com

S:t Johannes ev luth förs., Yxenhult

Kh Gunnar Edwardsson,
Fågelsångsv.14
S-341 31 Ljungby,
Tlf/fax 0372/62952
gedwardsson@telia.com

S:t Andreas ev.luth förs., Skellefteå

Kh Gunnar Byström,
Fäbodgatan 34, S-931 56 Skellefteå,
Tlf/fax 0910/35008
bystrom@torpet.ac

Den lutherske menighet, Knapstad

Mprest Asbjørn Hjorthaug
Rugdeveien.3 N-1823 Knapstad
Tlf/fax 69 92 11 32
asbj.hjorthaug@c2i.net

Om kyrkans år och dagar

I ett tidigare nummer skrev vi lite allmänt om kyrkoåret och behandlade då den del som vi kallar julkretsen, den som har julen, Kristi födelses fest, som centrum. Nu går vi över till påskkretsen, som utgår från Långfredagen, korsfäst, död och begravnen, och Påskdagen, på tredje dagen uppstånden igen ifrån de döda.

Påskan har en nio veckor lång förberedelsestid, som inleds med Förfastan som består av söndagarna med de underliga namnen Septuagesima och Sexagesima. Namnen betyder den 70:e och den 60:e underförstått dagen före påsk, men det är då inte 70 och 60 utan 63 och 56 dagar kvar till påsk.

Förfastan bildar en mjuk övergång från julkretsens feststämning till fastetidens botstämning och den avslutas med Fastlagen som utgörs av de tre dagarna Fastlagssöndagen (eller Quinquagesima, den 50:e) och ”blåmåndagen” och fettisdagen, som i gammal tid var sista dagen före fastan att äta kött och fet mat, därav namnet, då åt man även söta bullar bakade på fint vetemjöl.

Dagen efter är Askonsdagen, då börjar Fastan som omfattar 40 dagar till minne av Jesu 40 dagar i öknen. Söndagarna ingår inte i de 40 dagarna; söndagen är Herrens dag, segerdagen då fastar inte hans lärjungar. Askonsdagen är botdagen framför andra och även om vi kanske inte bokstavligt strör aska över huvudet så kommer vi med ett förk-

rossat och bedrövat hjärta och bekänner att vi är stoft och aska inför den helige och rättfärdige Gude

Fastan är dock inte bara en botens och självrannsakens tid utan även ett betraktande av Kristi pinas historia. Detta sker framför allt under de två sista veckorna, som kallas Passionstiden. Ibland hör man detta ord användas som ett annat namn för hela Fastan, men detta blir lätt lite förvillande. Passionstiden börjar med 5:e söndagen i Fastan, och den sista av de två veckorna är Stilla veckan, som inleds med

Palmsöndagen då Kristus rider in i Jerusalem och hyllas med hosianarop. Även om den evangeliska kyrkan inte känner några ”förbjudna tider” så håller man ändå ytterst ogärna bröllop och liknande glädjefester under Stilla veckan med dess allvarstygda stämning. Onsdagen kallas dymmelonsdagen – ej att förväxla med Askonsdagen, som inleder Fastan sex veckor tidigare.

Namnet dymmel kommer av att kyrkklockorna nu tystnade och förblev stumma de tre följande dagarna, ”de heliga tre dagarna” Skärtorsdagen, nattvardens instiftelse, Långfredagen, korsfästelsen och Påsklördagen, Kristus vilar i sin grav.

Långfredagen är unik, den dagen firas inte Herrens heliga nattvard, men till den är av ålder knutna två speciella hymner, de sk Improperierna från 800-talet, Herrens förbräelser mot sitt folk (en psalmversion finns i Luthersk Psalmbok nr 869) och vidare hymnen Höga Kors

från 500-talet (finns i Lova Herren, sånger att läsas nr 1).

Det kan vara intressant att jämföra namnet på Långfredagen på olika språk: på tyska säger man Klagofredagen, på engelska Goda fredagen, medan man på de romanska språken, t.ex. franska, spanska och italienska säger den Heliga fredagen, men på finska däremot är det som på svenska. Man kan alltså se dagen antingen hur den var för Frälsaren eller vad den blev för oss. När vi nu talar om språk vill jag uppmärksamma en liten fälla i nutida svenska och det är att Stilla veckan numer ofta kallas påskveckan, som i kyrkligt språkbruk är veckan *efter* Påskdagen. Under både Förfastan och Fastan användes botens violetta färg och i mässan sjunger man (i Sverige) andra seriens melodier. Som allmän kyrkobön under Fastan brukas Litanian som med fördel kan sjungas. Under dessa nio veckor infaller även de två högtiderna Jungfru Marie Kyrkogångsdag el. Kyn-delsmässodagen den 2 februari och Jungfru Marie Bebådelsedag den 25 mars, vilka båda hör till julkretsen och firas i vit skrud.

Påskan är ju en rörlig helg som lite förenklat uttryckt infaller på första söndagen efter den fullmåne som inträffar på eller efter 21 mars, och det kan bli tidigast 22 mars och senast 25 april. Detta sätt att räkna kom till för att den kristna påskan inte skulle sammanfalla med den judiska påskan, och det fastställdes på kyrkomötet i Nicaea år 325.

Påskan är kyrkans största högtid och hade fram till 1772 även en tredje och fjärde dag. Nu är violett och andra serien och Långfredagens sorgestämning förbi, nu strålar kyrkorummet av ljus

och skinande vita klädnader och jublande påskpsalmer ljuder och nu sjunger man i mässan tredje seriens festklingande melodier och mångstädes har man ett stort påskljus i en golvstake vid sidan om altaret som en symbol att Jesus, Ljuset har stått upp ur gravens mörker. Han som utgavs för våra överträdelsers skull träder nu fram härlighet, *uppväckt för vår rättfärdiggörelses skull.*

Nu firar kyrkan bröllopsfest inte bara i dagarna sju utan i veckorna sju, ända till Pingst. En gammal sed är att man under dessa segerglädjens

Oppståndelsen, Louvre i Paris. Foto GAHj

veckor alltid ber stående.

Fyrtio dagar efter uppståndelsen infaller Kristi Himmelfärds dag, då han välsignade sina lärjungar, sin församling och återvände till himmelen och nu sitter på Faderns högra sida. Om man använder ett påskljus i gudstjänsten så brukar man efter evangelieläsningen nu blåsa ut det – nu är Kristus inte längre i synlig måtto hos oss.

Nu följer nio stilla dagar av väntan fram till Pingst då löftet om Anden

utgjutande över kyrkan fullbordas. Pingsten är Andens högtid men därmed också Ordets högtid och bibelöversättningarnas högtid. Var och en fick på sitt eget språk höra Ordet om Herrens

väldiga gärningar. Med pingstveckan, den vecka som följer på Pingstdagen, avslutas så påskserien av kyrkoåret.

Sedan följer den långa Trefaldighetstiden då vi läser om och predikar om den kristna trons och det kristna livets allehanda sidor, och så gör kyrkan, Jesu lärjungar, vilande i Jesu löfte: ”Se, jag är med er alla dagar intill tidens ände.”

Åke Malander

Åtta saligheter

(Andaktsserie över Matt 5:1-12)

II. ”Saliga är de bedrövade, ty de skall bli tröstade.”

Om de bedrövade skriver Johannes i Uppb. 7: ”Dessa är de som har kommit ur den stora bedrövelsen och som har tvagit sina kläder och gjort dem vita i Lammet blod”. ’Den stora bedrövelsen’ syftar på den värld och det liv som ”är i den ondes våld”/1Joh5:19, men som de nu fått lämna. Saliga är de inte på grund av sina egna lidanden. Om dessa måste vi säga som rövaren på Jesu högra sida: ”Vi lider vad våra gärningar är värda”./Lk23:41 Alla saliga är det på grund av Kristi lidande, dvs ’av Nåd allena.’!

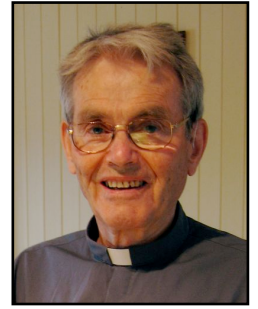
HERREN, allas Skapare ser och förbarmar sig över varje människa i varje sorg. Det ser vi när Jesus möter en änka, som följde sin ende son till graven och hjälpte henne. Hon jublade säkert med konung David:”Du förvandlade min klagan till dans, du tog av mig sorgens dräkt och klädde mig i glädje.”/Psalt30:12 Det finns ”en sorg efter Guds vilja”(som) ”för med sig en ånger ..som leder till frälsning - men världens sorg leder till död.”/2Kor.7:10 - Tänk att Herren i Luk. 2 kallar sin Son ”Israels tröst”./v.25, och låter den gamle Simeon både få se och bära sin Tröst på sina armar! - Ur hans överfulla hjärta bröt lovsången: ”Herre, nu låter du din tjänare sluta sina dagar i frid.ty mina ögon har sett din frälsning!”

Vad är då de Saligas/de Heligas bedrövelse? Ja, först och främst deras egen dagliga plåga i hjärtat. Gud har öppnat deras ögon så att de ser sitt syndafördärv. Därför lider de och suckar över sitt hjärtas otro och synder. Först mot sin käre Gud och Far, sen sina närmaste, sina syskon i tron - och mot alla sina medmänniskor....”Ack Herre, fräls! Ack Herre, låt väl gå!”/Psalt 118: 25

”Tilgitt og takknemmelig”, Luk 7
Maleri i en kirke Bryssel Foto:GAHj

Sedan det onda som Satan och världen förorsakar genom att överallt smäda Herren och hans heliga Ord! I ord och gärning! - Just detta, att se och höra Guds barmhärtighets Evangelium trampas under fötterna och förhånas! - Men allrämest för att världens furste söker göra allt för att rycka bort Livets och Salighetens Ord från barn och unga, ja från alla människor, som i tanklös blindhet antingen helt förkastar, eller aldrig får möta Evangelium!

Hit hör de bedrövelser som drabbar vår nästa, som då behöver vår hjälp. Sedan de som Gud ofta sänder med sina barns bästa för ögonen. Det kan vara prövningar och annan smärta till kropp och själ - för att stärka vår tro, och för att driva oss på knä och ropa efter hans hjälp. Anden säger:”Genom lidande vill han rädda den lidande, och genom nöd öppna hans öra.Hur kan han lära dig bedja, om inte genom nöd..”/Job 36 Ty även när det tycks gå oss illa, är detta ändå sänt av vår käre Gud och Far ! - ”Ty det är genom mycken bedrövelse vi skall ingå i Guds Rike”./Apg 14:22

”Min son, förakta inte Herrens tuktan och tappa inte modet, när du tuktas av honom. Ty den Herren älskar tuktan han”./Hebr. 12:5f

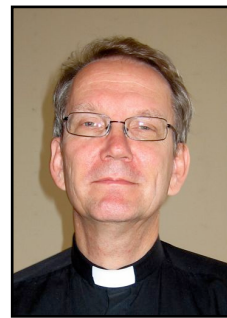
Men - vad är allt detta mot den glädje över det Rike där ovan, som vår Herre och Frälsare steg upp till hos sin Fader för att bereda åt alla dem som älskar Honom?! Ty ”Han som inte har skonat sin egen Son, utan utgivit Honom för oss alla, hur skulle Han kunna annat än skänka oss allt med Honom?!” /Rom. 8:32

”Du har räknat min flykts dagar; samla mina tårar i din lägel; står de inte i din bok?” Med Guds hjälp skall jag prisa hans Ord;...”Ty Du har räddat min själ från döden, mina fötter från fall, så att jag kan vandra inför Gud i de levandes ljus.” /Psalt.56:9,11,14 **AMEN**

Gunnar Z. Byström

Synagogan i Kapernaum

Ordet

Synagoga är ett grekiskt ord "synagogê" och betyder "församling" och svarar mot det hebreiska "qahal". Synagogan som fenomen uppstår så långt man vet under den babyloniska fångenskap, då det judiska folket vart skilt från templet i Jerusalem och detta var nedbrutet.

Synagogan fungerade då i stället för templet men var inte en offerplats i likhet med templet i Jerusalem. Därtill kom den judiska gudstjänsten som då byggdes upp att i hög grad alltsedan dess vara en huvudsaklig lekmanaledd bönegudstjänst.

Vi läser i Nya testamentet om många synagogor som existerade och hade en församling även då templet genom Herodes restaurerats och byggts upp på nytt. Emellertid fungerade synagogan inte bara som gudstjänsthus, utan lika väl som skola, lärohus, där man undervisade unga män i lagen. Själva gudstjänsten var i hög grad en bönegudstjänst och man kan urskilja ett antal viktiga moment: Läsning och bön ur Psaltaren 145 och följande psaltarpsalmer; läsning av Hes 3:12 "Helig, helig, helig är Herren Sebaoth; hela jorden är full av hans härlighet..."; böner "tefilla" ofta i

fri form; en botpsalm och därefter anropande om Guds nåd och slutligen skriftläsningen ur lagen och profeterna. Det är detta sista moment vi hör om vid Jesu besök i Nasarets synagoga. Efter själva skriftläsningen tog en kort predikan eller bibelförklaring vid. Den är den vi hör om när Jesus efter att ha läst profetian i Jes 61, sätter sig ned och säger "I dag är detta Skriftens ord fullbordat inför er

Rester från synagogan i Kapernaum som byggdes på 200-talet efter Kristus. Avbildningen visar emellertid troligtvis den tidigare synagogan den som fanns i Jesu tid och som han flitigt besökte.

som lyssnar."

Vi förstår av evangeliernas berättelse att Jesus alltid var med på sabbaten i synagogan, så till exempel i Kapernaum. Här finns i dag bara ruiner, men ruiner av en gammal synagoga och därtill enligt traditionen också platsen för Petri hus finns där och där man också menar att Jesus bodde. Huset låg mellan synagogan och sjön Genesaret. Om synagogan och Jesus verksamhet kan man läsa på många ställen, t ex Luk 7: 5 om stadens hedniske centurion som ska ha byggt synagogan, och

där Jesus botade den besatte Mark 1:21 ff och mannen med den förtvinade handen Matt 12:9 ff. Synagogföreståndare var Jairus vars dotter väcktes till liv med orden "Thalita koumi" Mark 5: 41.

En kyrka byggdes i kristen tid nedanför synagogan mot vattnet.

Den ansågs vara byggd över det ställe där Petrus bodde och där Jesus botade Petri svärmoder. Och inte osannolikt heller var att det var i detta hem dit man bar den lame mannen och firade honom ner genom taket, Matt 9: 1 ff. Och vid stranden som är upphöjd och består av basaltsten, stod säkert folket som lyssnade på Jesus när han predikade från en båt, Matt

13:1 ff.

Det som i dag finns av Kapernaum är ruiner. Så t ex den gamla synagogan uppbyggd på nytt på 200-talet efter Kristus. Emellertid finns på en del av ruinerna en avbildning, troligtvis av den gamla synagogan i Jesu tid. Att se den är att i likhet med många andra ställen i Israels land, att komma nära Jesu tid och erfara var hans ord blev sagda och uppfylldes.

Gunnar Edwardsson .

Psaltaren i mitt liv

Psaltaren är den kanske märkligaste av alla Bibels böcker. I centrum står, liksom i hela Skriften i övrigt, den Levande Guden, den Ende Sanne Guden, HERREN JHWH och hans verk, hans underbara gärningar. Folkens alla gudar är avgudar, med HERREN är den som har skapat himmel och jord, HERREN är den som har fört sitt folk ut ur Egypten. Samtidigt är likväl Psaltaren så sant mänsklig. Guds hjärta känner vi, *den enfödde Sonen som är i Faderns sköte har uppenbarat honom*, men här får vi också blicka in i människans, den troende människans hjärta. Här möter vi glädje och tacksägelse och lovsång, oro och sorg och tröst, bön och undervisning. Var finner vi detta så uttrycksfullt, så fångat i djupet av vår själ, som i många av Psaltarens psalmer? Här kommer Gud människan till mötes mitt i hennes mänskliga levnadsvillkor.

I det hebreiska originalet heter Psaltaren kort och gott Lovsånger. I det gammatestamentliga Israel har den sin plats i tempelgudstjänsten, där det vid sidan av den prästerliga offertjänsten också var en lovsångsgudstjänst med sångare och instrumentalister. Här finner vi ursprunget till, ja här finns redan ”Herrens sköna gudstjänst”. I judendomen, på Jesu tid, var

synagogans gudstjänst framför allt en skriftläsningens och bönernas gudstjänst, och där lästes och reciterades ständigt Psaltaren, som på så vis blev en Israels bönbok och sångbok för alla livets skiften. I det nya förbundets tid, i kyrkan lever arvet från Israel och synagogan vidare. Psaltaren är även de kristnas dagliga bönbok, för dagens tider och årets högtider. I många församlingar läser eller sjunger man varje söndag en psaltarpсалm som introitus i högmässan. Och tidegården, den andra stora gudstjänstformen vid sidan av mässan, är ju helt uppbyggd kring psalmernas bok. Den dagliga läsningen som återkommer och upprepas gör att den kristnes liv formas efter den form som Gud, den Helige Ande här har gett åt sina barn.

Andra söndagen efter Påsk, den Gode Herdens söndag, läser vi naturligtvis den 23 psalmen, herdepsalmen. Låt oss då med den gå igenom och ta in Psaltarens trösterika undervisning i våra liv. Och se, det kristna livet är inte ett liv där man är utlämnad åt sig själv att sträva efter att bevara sin själ vid liv och att söka efter ”den väg som till himla bär”. **HERREN är min herde.** Israels herde är också min herde. En herde leder, föder och beskyddar. I NT har Jesus namnet HERREN, och han vittnar och bekänner: *Jag är den gode herden.* Vårt kristna liv här på jorden är en vandring under Jesu herdeomsorg. Han är inte bara en herde i

största allmänhet utan den Gode Herden, som *ger sitt liv för fåren.* Utifrån detta kan vi förstå de följande orden **mig skall intet fattas.** Jag må ha stor eller liten framgång i livet, men det mest avgörande för hela mitt liv fattas mig väl i alla fall. Hur ska jag bli kvitt min synd? Synden som låder vid mig och genomsyrar hela mitt inre allt ifrån moderlivet. Synden vars lön är döden! Nej, intet fattas mig. Den Gode Herden har gett – inte skall ge, utan har gett – sitt liv för fåren, har gett sitt liv för mig. *Våra synder bar han uppå korsets trä.* Och vidare heter det: *En har dött för alla, alltså har de alla dött.* Ja, *Jesu, hans Sons blod renar oss från all synd.* På långfredagen heter det; ”Han är försoningen för våra synder, ja icke allenast för våra utan ock för hela världens” och på påskdagen sjunger vi: ”Han fullgjorde vad vi borde och blev vår rättfärdighet”. Således fattas mig ingenting. Istället **låter han mig vila på gröna ängar.** Det är en bild som är lätt att förstå. Herden leder sina får till goda betesmarker. Han har ombesörjt att Guds barn får sin spis och föda i rättan tid. ”Pris dig, som givit oss bland dina gåvor rika Det ämbete som skall försoningen predika” (Luthersk Psalmbok 768). De gröna ängarna för tankarna till den kristna församlingen och dess gudstjänster.

Han för mig till vatten där jag finner ro. (Torde också kunna översättas ”rogivande vatten”.) Om det nu inte är bara en

pastoral idyll, vilket är mindre troligt, så kan man undra: Vad kan väl vatten ge för ro åt själen. Men det finns ett vatten som inte är bara vanligt vatten, utan ett sådant vatten som är inneslutet i Guds befallning och förbundet med Guds ord, ett vatten som är *ett bad till ny födelse och förnyelse i den Helige Ande*. Dit förde – och för – han mig, och detta var och är inte mitt eget eller någon människas verk utan Guds nådefulla verk med mig, hans förekommande nåd. Genom detta vatten, livets vatten **vederkvicker han min själ**, ger han mig nytt liv. Jag får frid och ro och leds på det nya livets vandring, **han leder mig på rätta vägar**. Sker det som en följd av min omvändelse? Nej, detta gör han **för sitt namns skull**, för att han är den han är, för att han är den Gode Herden. Genom detta vatten, dopets vatten, blev jag född på nytt och till det ska jag dagligen återvända, och att detta vatten verkligen ger mig frid och ro, att jag inte behöver känna någon oro, det ser vi av nästa vers. **Om jag än vandrar i dödsskuggans dal fruktar jag inget ont, ty du är med mig**. Även om konung David ofta var i farligheter och nog kunde känna dödsskuggan över sig, så åsyftas här något djupare, något som berör människans existentiella situation, som kan innefatta ensamhet, främlingskap och utsatthet inför makter man inte råder över, något som kan upplevas som en mörk skugga över ens tillvaro. Var finns då något tryggt fotfäste i en kaotisk värld? Jesus sade: *Era hjärtan vare icke oroliga*, han sade även: *I världen lider ni betryck, men*

var vid gott mod, jag har övervunnit världen.

Ty du är med mig, hette det. Jämför detta med Jesu ord: *Se, jag är med er alla dagar intill tidens ände*. Han är inte längre i synlig mätto närvarande hos oss, men genom sina nådemedel är han mitt i sin kyrka och församling. **Din käpp och stav, de tröstar mig**. Staven, herdestaven hör ihop med herdeämbetet. Gud vill inte att hans barn ska behöva vara *som får utan berde*. Därför kallar och insätter den Gode Herden herdar åt sin hjord. Och där herdeämbetet finns, där finns också den stora trösten för fattiga syndare, där finns avlösningens sakrament och där dukas altarets bord – **i mina ovänners åsyn**. Ja, detta väcker verkligen djävulens vrede så att han med en uppsjö av falska läror försöker beröva oss den ljuvliga tröst som dessa objektiva nådemedel skänker oss. Men, ”hans dom vi redan vet, ett ord kan honom fälla”. **Du smörjer mitt huvud med olja och låter min bägare flöda över**. Oljan är nog här inte kungasmörjelsens olja utan snarare Andens smörjelse, som förklaras i 1 Joh. 2:20–27, och den ljuvliga endräktens olja, som vi hör om i den 133:e psalmen. Och det är inte vilken

bägare som helst som han låter flöda över. *Jag vill ta frälsningens bägare och åkalla Herrens namn* (Ps 116). På det bord han dukar upp åt mig finns denna bägare, välsignelsens kalk, som överflödar av nåd och godhet. Men att jag, syndaren, får dricka denna ljuva bägare beror på att en annan kalk räcktes åt Jesus i Getsemane.

Godhet och nåd ska följa mig i alla mina livsdagar.

Genom profeten Jesaja uttrycker Herren det så *Om än berggen viker bort och höjderna vacklar, så ska min nåd inte vika ifrån dig och mitt fridsförbund icke vackla* (Jes. 54). Löftet om godhet och nåd är knutet till Herren själv och hans trofasthet och kan därför aldrig bli om intet. **Jag ska bo i HERRENS hus evinnerligen**. Nu talar vi inte om det tempel som är gjort av människohänder, det består ju inte evinnerligen. Nej, *vi är den levande Gudens tempel* (2 Kor. 6). HERRENS hus är Kristi kyrka och församling. Till det eviga rike som himmelens Gud har upprättat får jag höra till evig tid. *Saliga är de som bor i ditt hus, de lovar dig beständigt*. I den 119:e psalmen heter det *sju gånger om dagen*, nåja, så flitiga bedjare kanske vi inte är, men tidegårdens bönestunder låter ändå hela tiden Psaltaren beledsaga och belysa vår livsvandring. Om morgonen får jag tacka och prisas Herren för nattens vila och för den nya dagens ljus. Om aftonen får jag förtröstansfullt bedja: I dina händer, Herre Gud, befaller jag nu min ande. Du har återlöst mig Herre, du trofaste Gud.

Åke Malander